KKU Journal for Public Health Research
Vol.17 No.3 July – September 2024

วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2567

นิพนธ์ต้นฉบับ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver) ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ลำดวน บัวระภา[(1)], สุรชัย พิมหา[(2)]*

วันที่ได้รับต้นฉบับ: 19 เมษายน 2567
วันที่ตอบรับการตีพิมพ์: 1 กรกฎาคม 2567

** ผู้รับผิดชอบบทความ*
(1) นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(2) สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพ โภชนาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ศึกษาจากผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งหมด 77 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 78 โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 12 คน ซึ่งแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ 0.96 ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2567 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่ง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.59 (S.D.=0.37) 2.48 (S.D.=0.44) และ 2.38 (S.D.=0.52) ตามลำดับ พบว่าภาพรวมปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิ เขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น (r=0.595, p- value <0.001, 95% CI : 0.266-0.701 และ r=0.505, p-value<0.001, 95% CI : 0.312-0.755) ตามลำดับ และตัวแปร 2 ตัวประกอบด้วย ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน มีผลและสามารถร่วมกันพยากรณ์การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิ เขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 41.6 (R^2=0.416)

คำสำคัญ: *ปัจจัยแห่งความสำเร็จ, ปัจจัยทางการบริหาร, ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง*

KKU Journal for Public Health Research
Vol.17 No.3 July – September 2024

วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2567

Original Article

Key Successes and Administrative Factors Affecting Care of Elderly People Dependent on Caregivers for Dependent Elderly Caregivers in the Primary Care Unit in Khon Kaen Municipality

Lumduan Buarapa[(1)], Surachai Phimha[(2)]*

Received Date: April 19, 2024
Accepted Date: Jule 1, 2024

** Corresponding author*
(1) Master of Public Health Student in Public Health Administration, Faculty of Public Health Khon Kaen University
(2) Department of Public Health Administration, Health Promotion, and Nutriton, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

Abstract

This Cross-Sectional Descriptive Research aims to study key successes and administrative factors affecting care of elderly people dependent on caregivers for dependent elderly caregivers in the primary care units in Khon Kaen Municipality, Thailand. The study was conducted with a sample of 77 caregivers out of a total population of 78 within the municipal area of Khon Kaen Province. Data were collected using a questionnaire for quantitative data and in-depth interview guidelines for qualitative data collection with 12 key informants. The questionnaire underwent examination and verification by three experts for content validity, achieving a Cronbach's alpha coefficient of 0.96. Data was collected between 7th March 2024 to 31st March 2024, and analysis was conducted using descriptive and inferential statistics with a significance level set at 0.05.

The results indicate that the overall level key successes factors and administrative factors affecting care of elderly people dependent on Caregivers dependent elderly people in the primary care units in Khon Kaen Municipality was high, with averages of 2.59 (S.D.=0.37), 2.48 (S.D.=0.44), and 2.38 (S.D.=0.52) respectively. Furthermore, there was a moderate relationship between the overall key success factors, administrative factors, and caring for dependent elderly by caregivers dependent elderly people (r=0.595, p-value<0.001, 95% CI: 0.266-0.701 and r=0.505, p-value<0.001, 95% CI: 0.312-0.755), respectively. Two variables, namely administrative factors (management) and key success factors (support agencies at all levels having effective support plans), jointly predicted 41.6 percent of the care elderly people who are dependent on care givers for dependent elderly people within primary care units in Khon Kaen Municipality (R^2=0.416).

***Keywords*:** *Key Successes, Administrative Factors, Dependent Elderly Caregivers*

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้จัดทำแผนเพื่อยกระดับความคุ้มครองทางสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ มุ่งสนับสนุนระบบสวัสดิการทางเลือกที่จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีต่างๆ ควบคู่ไปกับการบูรณาการข้อมูล ด้านสวัสดิการและเงินช่วยเหลือทั้งหมดของผู้สูงอายุ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2665) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้จัดทำชุดสิทธิประโยชน์ เพื่อการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2559) การที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาระบบการดำเนินงาน และเพิ่มศักยภาพของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึง การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิ เป็นการจัดบริการตามชุดสิทธิประโยชน์ด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีการแบ่งผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ติดสังคม ช่วยเหลือตนเองได้ 2) กลุ่มติดบ้าน พึ่งพิงบางส่วน 3) กลุ่มติดเตียง พึ่งพิงทั้งหมด และ 4) เคลื่อนไหวไม่ได้ เจ็บป่วยรุนแรงหรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิต โดยให้การดูแล 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) การดูแลกิจวัตรประจำวัน 2) การสังเกตุพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทุกด้าน 3) การส่งเสริมสุขภาพ 4) การประกอบอาหาร 5) การจัดการสิ่งปฏิกูล 6) การส่งต่อผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่พบว่ามีเหตุฉุกเฉิน 7) การเขียนรายงาน และ 8) การจัดทำรายงานผลการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงรายเดือน (กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยปัจจัยในการสนับสนุนหลายด้าน เพื่อช่วยในการสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้สำเร็จตามเป้าหมาย การสนับสนุน อย่างเหมาะสม และตรงตามความต้องการของบริบทพื้นที่จากปัจจัยเหล่านั้นอย่างเพียงพอ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนและติดตามพัฒนาตามนโยบายแผนการปฏิบัติงาน 2) หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน 3) การปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม 4) การการสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ 5) การพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการ และ6) ความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย (ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ, 2553) นอกจากปัจจัยแห่งความสำเร็จแล้ว ปัจจัยทางการบริหารเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะส่งเสริมสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ โดยจะช่วยส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งปัจจัยทางการบริหาร ประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) วัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) และด้านเวลา 6) ด้านเทคโนโลยี (ประจักร บัวผัน, 2558)

เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน 4 แห่ง และมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข องค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายและชุมชนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เน้นการบูรณาการด้านการจัดบริการทางด้านสาธารณสุขและสังคม เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 519 คน ซึ่งจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีแนวโน้มที่สูงขึ้น และมีความต้องการการดูแลมากขึ้น เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ดูแลโดยผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีจำนวน 78 คน (เทศบาลนครขอนก่น, (2566) จากความเป็นมาและสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนา แก้ไขปัญหา

อุปสรรคข้อเสนอแนะรวมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นอย่างยั่งยืนต่อไปและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ ระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

- **รูปแบบการวิจัย**

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive Research) ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ 662246 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567

- **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากร คือ ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิ เขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 78 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่ปฏิบัติงานในพื้นที่หน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีขั้นตอนการคำนวณขนาดตัวอย่าง จากสูตรคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้สูตรสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน (Stepwise multiple linear regression analysis) เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย (Cohen, 1988) คำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$N = \frac{\lambda\left(1 - R^2_{Y.A,B}\right)}{R^2_{Y.A,B} - R^2_{Y.A}} + w$$

สูตร

คำนวณขนาดตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรและสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรจากการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู (สุภาพร เจือมา & ชนะพล ศรีฤชา, 2561) ผลจากการคำนวณขนาดตัวอย่าง พบว่า n มีจำนวนเท่ากับ 57 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง พบว่า n มีจำนวนเท่ากับ 57 คน ซึ่งพบว่ามีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มประชากรศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษาจากกลุ่มประชากรศึกษาทั้งหมดคือจำนวน 78 คน ซึ่งเพียงพอต่อการศึกษาครั้งนี้โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอและเกิดความน่าเชื่อถือและสามารถใช้สถิติอ้างอิงเพื่ออธิบาย เมื่อระยะเวลาเปลี่ยนแปลงไป ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 77 คน จากจำนวน 78 คน

- **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามและแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยชุดที่ 1 แบบสอบถาม จำนวน 98 ข้อ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางการบริหาร ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งมีการแปลผลคะแนนระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ ระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง แปลผลโดยนำมาจัดระดับ 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ระดับมาก ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34- 3.00, ระดับ

ปานกลาง ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33, ระดับน้อย ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 (Best, 1977)

ชุดที่ 2 แนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ กำหนดประเด็นไว้ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ ส่วนที่ 2 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร ส่วนที่ 3 เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

- **การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ**

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยนำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นจึงนำแต่ละข้อคำถามมาหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence; IOC) ซึ่งพบว่าข้อคำถามทั้งหมด 98 ข้อ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 จำนวน 84 ข้อ คิดเป็น ร้อยละ 85.71 ข้อคำถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 8 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 8.16 ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.33 จำนวน 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 6.13

จากนั้นได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา และได้นำไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) กับกลุ่มผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอนามน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ปัจจัยทางการบริหารมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามทั้งชุด มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

- **การเก็บข้อมูล**

เก็บรวบรวมข้อมูล 7 มีนาคม ถึง 31 มีนาคม 2567 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นในการออกหนังสือถึงนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อขอรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูลการวิจัย และขอความอนุเคราะห์จากจากคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการออกหนังสือขออนุญาตในการทำวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจง วัตถุประสงค์ในการวิจัย รายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและลงนามในหนังสือความร่วมมือจากกลุ่มประชากรศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการการสัมภาษณ์เชิงลึก

- **ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยได้ทำการส่งเอกสารและแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ถึงกลุ่มประชากรศึกษา ซึ่งจะไม่ส่งซ้ำได้รับแบบสอบถามกลับมาเท่าไรจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น โดยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ขออนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิจัยให้กับหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 78 ชุด พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา ในการส่งแบบสอบถามกลับคืนเมื่อครบกำหนด 15-20 วัน ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมซองจดหมายและจ่าหน้าซองจดหมายพร้อมติดแสตมป์จดหมายส่งถึงผู้วิจัยโดยตรง เพื่อให้กลุ่มประชากรศึกษาสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งการตอบกลับแบบสอบถามถือเป็นการให้ความยินยอมโดยการกระทำ

- **การวิเคราะห์ข้อมูล**

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป STATA สถิติที่วิเคราะห์ ได้แก่

สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลแจงนับ ได้แก่การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในกรณีที่ข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติใช้ค่าค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

สถิติเชิงอนุมาน หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอนส่วนแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัย

- **คุณลักษณะส่วนบุคคล**

คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 94.8 มีอายุมากกว่า 61 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 โดยเฉลี่ยมีอายุ 59.98 ปี (S.D.=8.61ปี) อายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 75 ปี สถานภาพสมรส จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8268.18 บาท (S.D.= 6336.80 บาท) รายได้ต่ำสุด 3,000 บาท รายได้สูงสุด 35,000 บาท สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีค่าเฉลี่ย 4.29 ปี มีค่ามัธยฐาน 3.00 ปี (S.D.= 2.323 ปี) (ค่าต่ำสุด =1 ปี, ค่าสูงสุด = 8 ปี) และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 1-2 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 (ค่าต่ำสุด= 1 ครั้ง, ค่าสูงสุด=7 ครั้ง)

- **ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.59 (S.D.=0.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.64 (S.D.= 0.39) รองลงมาคือ ปัจจัยผู้บริหารให้การสนับสนุนติดตามพัฒนาตามนโยบายแผนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.63 (S.D.=0.46) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 (S.D.=0.46) รองลงมาคือความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่ายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.56 (S.D.=0.45)

- **ระดับปัจจัยทางการบริหารในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.48 (S.D.=0.44) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเวลา ค่าเฉลี่ย 2.62 (S.D.=0.46) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ค่าเฉลี่ย 2.62 (S.D.=0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ย 2.34 (S.D.= 0.52) รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ค่าเฉลี่ย 2.37 (S.D.=0.56)

- **ระดับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**

เมื่อพิจารณาระดับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.38 (S.D.= 0.52) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเขียนรายงานการดูแล ค่าเฉลี่ย 2.70 (S.D.=0.48) รองลงมาคือ การทำรายงานผลการดูแลผู้สูงอายุรายเดือน ค่าเฉลี่ย 2.70 (S.D.=0.52) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.10 (S.D.=0.71) รองลงมาคือ การประกอบอาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.20 (S.D.= 0.65)

- **ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.595, p-value<0.001, 95% CI: 0.312-0.755) ในส่วนรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านการการสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นให้เกิดควาร่วมมือ (r=0.524, p-value<0.001, 95% CI: 0.199-0.660) ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน (r=0.509, p-value<0.001, 95% CI: 0.284-0.691) ด้านการปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม (r=0.500, p-value<0.001, 95% CI: 0.284-0.641) ผู้บริหารให้การสนับสนุนติดตามพัฒนาตามนโยบายแผนการปฏิบัติงาน (r=0.481, p-value<0.001, 95% CI: 0.321-0.691) ด้านการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการ (r=0.461, p-value <0.001, 95% CI: 0.299-0.721) และด้านความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย (r=0.435, p-value<0.001, 95% CI: 0.415-0.751) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตาราง ที่ 1

ปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ภาพรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.505, p-value<0.001, 95% CI: 0.312-0.755) ในส่วนรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ (r=0.596, p-value<0.001, 95% CI: 0.223-0.690) ด้านเทคโนโลยี (r=0.593, p-value<0.001, 95% CI: 0.107-0.629) ด้านการบริหารจัดการ (r=0.548, p-value<0.001, 95% CI: 0.338-0.737) ด้านงบประมาณ (r=0.506, p-value<0.001, 95% CI: 0.216-0.689) ด้านบุคลากร (r=0.497, p-value<0.001, 95% CI: 0.238-0.712) และด้านเวลา (r=0.392, p-value <0.001, 95% CI: 0.276-0.737) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

- **ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ (B=0.496, p-value <0.001, 95% CI: 0.274-0.717) ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน (B=0.320, p-value=0.007, 95% CI: 0.090-0.550) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 41.6 (R2=0.416) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

- **ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก**

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า หน่วยงานมีข้อจำกัดด้านการประชาสัมพันธ์นโยบาย ทำให้การดำเนินงานไม่ทั่วถึง ตลอดจนภาระงานของบุคลากร ทำให้การทำงานมีความคล่องตัวน้อย และการเชื่อมโยงระหว่างแม่ข่ายกับหน่วยบริการปฐมภูมิยังไม่ครอบคลุมบางส่วน ดังนั้นหน่วยงานควรให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับการดำเนินงานส่งเสริมการประชาสัมพันธ์นโยบายการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น ขยายการเชื่อมโยงระหว่างแม่ข่ายกับหน่วยบริการปฐมภูมิให้ครอบคลุมมากขึ้น มีการจัดทำแผนด้านบุคลากรให้สอดคล้องกับภาระงานในพื้นที่ของตนเอง

ปัจจัยทางการบริหาร พบว่า บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการดูแลงานด้านการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด ดังนั้นหน่วยงานควรทำแผนด้านบุคลากรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาระงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ควรมีการ

ประเมินผลการใช้งบประมาณและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมในการดำเนินงาน ในส่วนวัสดุอุปกรณ์ควรมีการสำรวจความต้องการในการใช้งาน มีการทำแผนจัดซื้อ และวางแผนในการดูแลวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่า

การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงยังมีความมั่นใจในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงไม่มากนัก จำนวนไม่เพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง การทำรายงานซ้ำซ้อน ค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับภาระงาน ดังนั้นหน่วยงานควรทำแผนในการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ลดการทำรายงานในส่วนที่มีความซ้ำซ้อน ตลอดจนพิจารณาค่าตอบแทนที่เหมาะสมในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานต่อไป

บทสรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.595, p-value<0.001, 95% CI: 0.266-0.701) เนื่องจากการดำเนินงานของหน่วยบริการปฐมภูมิ เป็นการให้บริการด้านสุขภาพแบบแบบผสมผสานกับประชากรทุกกลุ่มวัย ตามสภาพปัญหาด้านสุขภาพของพื้นที่ ปัจจัยแห่งความสำเร็จจึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารให้การสนับสนุน ติดตามพัฒนาแผนการปฏิบัติงาน หน่วยงานมีการสนับสนุนจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม มีการการสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ มีการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการ และมีการความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย (ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ, 2553) ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินงานด้านสาธารณสุขในชุมชน (ตติยภรณ์ มงคลวัจน์ & ประจักร บัวผัน, 2565) ปัจจัยแห่งความสำเร็จการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่าง ซึ่งการบริหารการดำเนินงานในด้านต่างๆ ย่อมขึ้นกับปัญหาของพื้นที่ความต้องการของชุมชน และประชากรในพื้นที่ ซึ่งการสนับสนุนของหน่วยที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องในระดับที่แตกต่างกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ทศพล ใจทาน และคณะ, 2564) ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานสุขาภิบาลอาหารของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด (สุกานดา สีลาพัฒน์ และประจักร บัวผัน, 2566) ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว (ธนัญชนก รัตนสิมากร และคณะ, 2565)

ปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ภาพรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.505, p-value<0.001, 95% CI: 0.312-0.755) พบว่าปัจจัยทางการบริหารนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานด้านสุขภาพหรือการบริหารงานด้านอื่นๆ เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานนั้นขึ้นอยู่กับความครบถ้วนสมบูรณ์ และคุณภาพของปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการเวลา และเทคโนโลยี โดยการนำปัจจัยดังกล่าวมาผสมผสานกันในการบริหารอย่างเหมาะสม (ประจักร บัวผัน, 2558) ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (วันเพ็ญ แก้วดวงดี, 2565) และ

ภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและผู้ดำเนินงานด้านสาธารณสุขในชุมชน (สถิตย์ กลมวงค์ และคณะ, 2566; ภคมน สมศรี และคณะ, 2564; ไอลดา ภารประดิษฐ์ & ประจักร บัวผัน, 2662) และพบว่าการสนับสนุนจากองค์การความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินงานด้านสาธารณสุขในชุมชน (ตติยภรณ์ มงคลวัจน์ & ประจักร บัวผัน, 2565; นิศมา ภูมิชิต & ประจักร บัวผัน, 2561; เกรียรติศักดิ์ เชิญกลาง & ชัญญา อภิปาลกุล, 2561; นริศรา ศรีแก้วน้ำใสย์ & ชัญญา อภิปาลกุล, 2560; ธัญญารัตน์ ศรีมุข, 2558; อรุณรัตน์ โทวรรณา & ชัญญา อภิปาลกุล, 2557) เนื่องจากบริบทและความแตกต่างของพื้นที่ ตลอดจนนโยบายการดำเนินงานและการบริหารงานที่แตกต่างกันของหน่วย ส่งผลให้ต่อผลการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องในระดับที่แตกต่างกันกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า การสนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินงานด้านสาธารณสุขในชุมชน (ภคอร โจทย์กิ่ง & ประจักร บัวผัน, 2560) ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ (B=0.496, p-value<0.001, 95% CI: 0.274-0.717) ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน (B=0.320, p-value=0.007, 95% CI: 0.090-0.550) จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 41.6 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากหน่วยงานมีการบริหารจัดการที่ดี มีการบริหารทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (สถิตย์ กลมวงค์ และประจักร บัวผัน, 2566) การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ไอลดา การประดิษฐ์ & ประจักร บัวผัน, 2562) ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการที่มีผลกับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (อรวรรณ สินค้า & ชนะพล ศรีฤชา, 2562) ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (พัทธ์ชนก พุทธมนต์สิงห์ และคณะ, 2562) แต่ในบางพื้นที่หน่วยงานให้การสนับสนุน หรือส่งเสริมการดำเนินที่แตกต่าง หรือนโยบายไม่ชัดเจน อาจส่งผลต่อการบริหารจัดการในการดำเนินงานได้ จึงทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ ไม่ความสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารจัดการ ไม่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (สุภาพร เจือมา & ชนะพล ศรีฤชา, 2561 นอกจากปัจจัยทางการบริหารแล้ว อีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลและสามารถส่งเสริมการดำเนินงานด้านการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข คือ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ซึ่งมีความสำคัญที่หน่วยงานควรมีการจัดทำแผนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาที่ดำเนินการ งบประมาณหรือแหล่งทรัพยากรที่ต้องใช้ บุคลากรผู้รับผิดชอบงาน อาจรวมถึงการคาดหวังผลที่จะเกิดจากการดำเนินงานรวมถึงวิธีการติดตาม กำกับ การดูแลและการประเมินผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงานที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ตติยาภรณ์ มงคลวัจน์ & ประจักร บัวผัน, 2565) ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงานที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (สุทธิยา เบ้าวัน & ประจักร บัวผัน,

2565) ปัจจัยแห่งความสำเร็จมีส่วนร่วมในการพยากรณ์และมีผลต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (นัฐรินทร์ ช่างศรี & ประจักร บัวผัน, 2564) ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ทศพล ใจทาน และคณะ, 2564) ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลและสามารถร่วมพยากรณ์การปฏิบัติงานทางทันตกรรมในสถานการณ์การระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (พาฝัน เหล่าน้อย และคณะ, 2566) หากหน่วยงานให้การสนับสนุนที่แตกต่างกัน การดำเนินและผลการดำเนินงานย่อมแตกต่างกันเช่นกัน อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ จึงทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแผนสนับสนุนการดำเนินงานไม่มีผลต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (เปรมากร หยาดไธสง & ประจักร บัวผัน, 2565; ปภินวิทย์ คำสมาน และคณะ, 2564; วิลาสินี วงค์ผาบุตร & ประจักร บัวผัน, 2564)

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

- **ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย**

1) เทศบาลนครขอนแก่น และหน่วยบริการปฐมภูมิในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2) บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- **ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป**

1) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

2) ควรศึกษารูปแบบการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. **สำนักอนามัยผู้สูงอายุ.** นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2559.

เกียรติศักดิ์ เชิญกลาง และชัญญา อภิปาลกุล. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา. **วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน, 4**(2), 92-104.

ชูชัย ศุภวงศ์, สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์, ลัดดา ดำริการเลิศ, สุพัตรา ศรีวณิชากร, เกษม เวชสุทรานนท์, & ศุภกิจ ศิริลักษณ์. **คู่มือการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.** กรุงเทพฯ: ที คิวพี; 2553.

ตติยภรณ์ มงคลวัจน์ และประจักร บัวผัน. (2565). การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. **วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 29**(2), 42-53.

ทศพล ใจทาน, ประจักร บัวผัน, & สุรชัย พิมหา. (2564). ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการดำเนินงานเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดเลย. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 21**(3), 161-171.

เทศบาลนครขอนก่น**.** (2566)**. แผนการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้มีภาวะพึ่งพิงขอนแก่น พ.ศ. 2566.** ขอนแก่น**:** เทศบาลนครขอนก่น.

ธนัญชนก รัตนสิมากร, ประจักร บัวผัน, มกราพันธุ์จูฑะรสก, & นฤปวรรต์ พรหมมาวัย.(2565). ปัจจัยแห่งความสำเร็จและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดอุดรธานี. **วารสารทันตาภิบาล, 33**(2), 111-127.

ธัญญารัตน์ ศรีมุข,ปุญญพัฒน์ ไชยเมลย์, & วัลลภา เชยบัวแก้ว คชภักดี. (2558). การสนับสนุนทางการบริหารกับการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. **วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ, 18**(3), 178-186.

นริศรา ศรีแก้วน้ำใสย์, & ชัญญา อภิปาลกุล. (2560). ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. **วารสารงานวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์, 10**(1), 431-437.

นัฐรินทร์ ช่างศรี, & ประจักร บัวผัน. (2564). ปัจจัยแห่งความสำเร็จและบรรยากาศองค์การที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของนักวิชาการสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสกลนคร. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 21**(3), 172-178.

นิศมา ภูมิชิต. (2561). **คุณลักษณะส่วนและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสุขศาลาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โซน 4 จังหวัดกาฬสินธุ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปภินวิทย์ คำสมาน, มกราพันธุ์จูฑะรสก, & ประจักร บัวผัน. (2564). ปัจจัยแห่งความสำเร็จและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและควบคุมวัณโรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสกลนคร. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 21**(3), 65-77.

ประจักร บัวผัน. **หลักการบริหารสาธารณสุข.** พิมพ์ครั้งที่ 4 ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2558

เปรมากร หยาดไธสง, & ประจักร บัวผัน. (2565). แรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคโควิท 19 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 22**(2), 175-188.

พัทธ์ชนก พุทธมนต์สิงห์, ประจักร บัวผัน, & ชัญญา อภิปาลกุล. (2562). ปัจจัยแห่งความสำเร็จและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 19**(3), 120-130.

พาฝัน เหล่าน้อย, นครินทร์ ประสิทธิ์, นพรัตน์ เสนาฮาด, & สุรชัย พิมหา. (2566). ปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานทางทันตกรรมในสถานการณ์การระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตสุขภาพที่ 10. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 23**(2), 172-183.

ภคมน สมศรี, มกราพันธุ์ จูฑะรสก, & ประจักร บัวผัน. (2564). คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 21**(3) 200-210.

ภคอร โจทย์กิ่ง, & ประจักร บัวผัน.(2560). การมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านชุมชนสามเหลี่ยม เทศบาลนครขอนแก่น. **วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 24**(2), 29-37.

วิลาสินี วงค์ผาบุตร, & ประจักร บัวผัน. (2564). แรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์.**วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 21**(3), 186-199.

สถิตย์ กลมวงค์, & ประจักร บัวผัน. (2565). คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิจัย มข.(ฉบับบัณฑิตศึกษา), 23**(1), 26-37.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2559). **คู่มือสนับสนุนการบริหารจัดการระบบบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.

สำเริง จันทรสุวรรณ และสุวรรณ บัวทาน. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.** ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2547

สุกานดา สีลาพัฒน์, & ประจักร บัวผัน. (2566). ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสุขาภิบาลอาหารของเจ้าหน้าสาธารณสุขในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 23**(1),14-25.

สุทธิยา เบ้าวัน, & ประจักร บัวผัน. (2565). การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน, 22**(2), 24-37.

สุภาพร เจือมา, & ชนะพล ศรีฤๅชา.(2561) แรงจูงใจและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. **วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11**(3), 54-60.

อรวรรณ สินค้ , & ชนะพล ศรีฤๅชา. (2563). ปัจจัย ทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ, 12**(3), 613-622.

ไอลดา ภารประดิษฐ์, & ประจักร บัวผัน. (2562). คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหาร ที่มีผลต่อกาดูแลผู้สูงอายุของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอเมือง จังหวัด สกลนคร. **วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ, 13**(1), 623-631.

Best, J. W. (1977). **Research in education.** 3rd ed. Engle Wood Clift, NJ: Prentice-Hall.

Cohen, J. (1988). **Statistical power analysis for the behavior sciences.** 2nd ed. Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum.

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง			
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	95% CI	P-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	0.595*	0.266-0.701	<0.001	ปานกลาง
1.ผู้บริหารหารให้การสนับสนุนและติดตามพัฒนาตามนโยบายแผนการปฏิบัติงาน	0.481*	0.321-0.691	<0.001	ปานกลาง
2.หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงาน	0.509*	0.284-0.691	<0.001	ปานกลาง
3.การปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	0.500*	0.284-0.641	<0.001	ปานกลาง
4.การการสร้างความเข้าใจและการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.524*	0.199-0.660	<0.001	ปานกลาง
5. การพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลและภาพลักษณ์ของสถานบริการ	0.461*	0.299-0.721	<0.001	ปานกลาง
6.ความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย	0.435*	0.415-0.751	<0.001	ปานกลาง

*Correlation is significant at the 0.01 level

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยทางการบริหาร	การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง			
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	95 % CI	P - value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยทางการบริหาร	0.505*	0.312-0.755	<0.001	ปานกลาง
1. ด้านบุคลากร	0.497*	0.238-0.712	<0.001	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	0.506*	0.216-0.689	<0.001	ปานกลาง
3.วัสดุอุปกรณ์	0.596*	0.223-0.690	<0.001	ปานกลาง
4.ด้านการบริหารจัดการ	0.548*	0.338-0.737	<0.001	ปานกลาง
5.ด้านเวลา	0.392*	0.276-0.737	<0.001	ปานกลาง
6.ด้านเทคโนโลยี	0.593*	0.107-0.629	<0.001	ปานกลาง

*Correlation is significant at the 0.01 level

ตารางที่ 3 ค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงของผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	B (coef.)	95 % CI for B (coef.)	P-value	R	R^2	R^2 adj	R^2 change
ด้านการบริหารจัดการ	0.496	0.274-0.717	<0.001	0.596	0.355	0.347	0.355
ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับจัดทำแผนเพื่อพัฒนแผนปฏิบัติงาน	0.320	0.090-0.550	0.007	0.645	0.416	0.400	0.061

ค่าคงที่ 0.281, R=0.645, R^2=0.416, R2adj=0.400